

1943 оной ургаса хурялга ба хүдөө-ажахын продуктуудай бэлэдхэл тухай

(Ургэлжлэл. Эхнийн 1-дэхи нэурта).

центнер бүхэнэй түлөө морбор зөөгшд ба автомашинын шифернууд болов ашаа тээгшдэтэ контрактационно догворой ёшоор колхоздо үгтэхэ нормоноон дооро заагданы хэмжээтэйгээр сахар үгэжэ байха гэбэл:

	Граммээр		
	Морбор зөөгшдэтэ	Шифернуудта	ашаа тээгшдэтэ (автомашинаар зөөхөн)
6 километр хүртэр газарта	10	2	2
6-15 километр хүртэр газарта	25	5	3
15 километрһээ үчүү газарта	40	8	4

Зүгээр, дээр дурсагданы сахар болбо свёкло тээхэ ба буулгахэ хүдэмэриг зөөгшдөй өөһэднэй хээд байхад үгтэхэ юм. Сахарай свёкло зөөнэй түлөө үгтэхэ сахарай заводуд болбо тараниг зөөгшдэй завод ба свёкло бэлдэхэ пунктуудта хэдэ шэнээн зөөжэ асарнаһан хирээр өөһдтөн үгэ-

хэ ба мүнгөөр нэмэжэ түлэхэдөө тогтоодомол тарифай 50 процентые мүн лэ зөөгшдэтэ түлэхэ болоно. Свёкло дээрэ хүдэмэрилжэ байһан колхознигуудта үгэхын тулада абтан сахарые ондоо тэвшэн гаргамахагүй гэжэ колхозой түрүүлгшээрнэ хорихо.

б) ХЛОПОК, ЛЕН-ДОЛГУНЕЦ БА УЛЬНА ТУШАА

1. Хлопок хуряжа абахада сорто-нуудын холингүй ба үшан булуунууды элүүртэй холингүй илгажа суглуулаха яадалы хангаха.

2. Шөнэ ургасын хлопогой тушаажэ ахилха сар хүртэр хлопок хадаглажа байһан складуд ба байранууд хүсэд хэлбэн залдаха ба сээрлэгдэхэ ба дезинфекцилагдахын тулада үнгэрагта жэнүүдтэ абтан хлопогхо үлэд байһан ургасын сентябрийн 1-нэ оройтонгуй зөөжэ дүүргэхэ, дутуу байһан складудаа сар зуурын һарабша сарайнууды баржа ба мүн тэршэлэн бусад сүгөө байһан байранууды хэрэглэжэ хүсэдүүлхэ.

3. Уналуурин газарта хлопок тариад районудта намарай пар хахалалгы хана сар совь үнгэрагтын зорилгоор, колхозууд ба совхозууд поли дээрбээ гуа-пале ноябрийн 20-ноо оройтонгуй хуряжа абаха, хаан-азадарагүй булуунууд байгаа хадан, тараниг сээрлэгжэ абаха; хлопогой ургасын ноябрийн 25 хүртэр хүсэд суглуулаха абаад, төрөнэй шэлбэ суурьһын декабрийн 1 хүртэр арилгажа сээрлэхэ.

4. МТС ба колхоз бүхэндэ лён ба үлһанай ургасын машинаар ба гараар суглуулаха абаха түсөө тогтоохо, тийхэдэ машинаар хурханын тулада үлэмжэ жэгдэ һайн шалбэтэй участогууды талалжа орхихо.

5. Лён ба үлһы сохижо ахилхэдэ

бүхы ургасаяа хуряжа сагаа хүлэжэ байхагүй, тэрэ хүлэмэриг бүхы хурялгын дүүрэнэй һүүлээр 10 хонгохо оройтонгуй дүүргэхэ.

6. Лен-долгунецын бүхы ургасын сентябрийн 10-наа оройтонгуй ба үлһа дэбтэхэ яадалы октябрийн 1-нэ оройтонгуй дүүргэхэ.

Лён дэлгэхэ һайн түхээрлэггүй байһан колхозууд лёнине хүйтэн унан со дэбтэхэдэн болохо гэжэ һайшаахэ. Үрһе ургуулхаар таригданы үлһанай ургасын дэбтэхынгээ жамуугаар үбэлһын дэлгэжэ байлгахэ болоно.

7. Архангельска, Вологодско, Кировска, Молотовско, Новосибирска, Омско ба Иркутска областнуудай, Алтайска ба Красноярска хизаарнуудай, Коми ба Удмуртска АССР-эй колхозууд сохигдохон лёнэй 30 процентһээ дээшэ бөшмөн үдэ удаахы жэлдэ байлгахэ, тийхэдэ энэ продукцияне ерэхэ жэлэй августын 15-наа оройтонгуй гүрэндэ заабол тушааха гэжэ зүбшөөрл үгэхэ.

8. 1941 оной ургасын лён ба үлһанай түрүүшын элдүүрлэг ба бэлэдхэл хэжэ яадалы урмашуула тухай, 1942 оной январин 11-эй үдэр СССР-эй СНК-гэн гаргаһан тогтоомы 1943-1944 онуудтаһы хүсэтэй зайдан байлгахэ.

9. Лён тариха үрһе ургуулдаг колхозуудай лёнэй үрһы бүхыдэн тушаагаад байхадан, уялгага тушаалгаһаа

гадуур тушаанан лёнэй үрһэнэй центнер бүхэнэй түлөө тэдэ шэнээн жи-

рын лёнэй үрһе үгэжэ байхынь СССР-эй Наркомзагы уялгалха.

в) ТАМХИ БА МАХОРКЫН ТАЛААР

1. Бөө хүсэжэ хүсэд болоогүй тамхинай набша ба махоркын ургамалууды тайраха ба суглуулаха яадалнууды үлдэнгүйгээр техникэска талаараа хүсэд болбосорлоод байһан тамхи ба махоркы хурааха.

Тамхин хурялгыне набша набшаарын бөө хүсэһэнэй хирээр 3-4 дахин үлдэхэ хэрбээ колхозуудта хүдэмэришэн ба шигадай дутамаг байгаа һаань эртэ буулгагданы газарай зарим хүй дээрэ тамхине кустанарын талалан хурялаха болохо.

Тамхинэй ажүүлдэрин түүхэй элдэ ресурсууды ехэдэхын тулада харуулан элдүүлхэ үлөө тайраһан үзүүр ба пасиногууды хатааха, мүн тэршэлэн эртэ таригданы газар дээрнээ тамхи ба махорко ургуулжа, хоёрдохё ургаса хурааха.

2. Тамхи ба махорко хуряжа дүүргэхэ удаахи болзорнууд тогтоодобо гэбэл:

а) Тамхине — Казахска, Узбекска,

Киргизска, Таджикска ба Туркменска АССР-нуудта, Алтайска ба Хабаровска хизаарнуудта, Сталинградска ба Воронежско областнуудта ба Калмыцка АССР-тэ сентябрийн 20-ноо оройтуулангуйгээр; Армянска АССР ба Краснодарска хизаарта—октябрийн 1-нэ оройтуулангуйгээр; Грузинска ба Азербайджанска АССР-нуудта, Дагестанска АССР-тэ—октябрийн 10-наа оройтуулангуйгээр;

б) Махоркыне—Алтайска, Красноярска ба Хабаровска хизаарнуудта, Омско, Курганска, Кемеровска, Вологодско, Новосибирска, Иркутска, Читинска, Свердловско ба Молотовско областнуудта, Удмуртска ба Бурят-Монголой АССР-нуудта—сентябрийн 1-нэ оройтуулангуйгээр, Ставропольска хизаарта ба Дагестанска АССР-тэ—октябрийн 1-нэ оройтуулангуйгээр, бусад бүхы районудта сентябрийн 1-нэ оройтуулангуйгээр.

г) КОК-САГЫЗАЙ ТАЛААР

1. Кок-сагызай хурялгыне дүүргэхэ болзорны тодорхойлохо: хоёр жэлэй кок-сагызыне үргэлжэдөө үрээ үгэжэ дүүрэнһэнэй хойшо хоёр нелелин болзорто, нэгэ жэлэй кок-сагызыне—сентябрийн 25-наа оройтуулангуйгээр хурялгада дүүргэхэ; Кемеровска, Курганска, Новосибирска, Омско, Хойто-Казахстанска, Куставайска ба Молотовско областнуудай районудһаа бэ-шэ бусад бүхы районудта октябрийн 5-наа оройтуулангуйгээр хуряаха.

Кок-сагызай үндэһы хураанай һүүлээр тэрэ участоудта үлһэн үн-

дэһынь түүжэ байжа борнойлохо ба хахалга үйлдэхэ.

2. Складай байранууд ба шөгүүр-нуудээр хангаад, кок-сагызай үрһэн ба үндэһы тушаан абаха бэлэдхэл пунктнууды июлийн 20 хүртэр бэлэн болгохы СССР-эй Наркомрезиниромы уялгалха.

3. Колхозууды өөһэднэй үрһэтэй болгохо яадалы хангахын тулада 1943 онһоо ахилжэ, бэлэдхэл хэгдэхэ үлөө тэрэ тушаанан үрһэнөөн талалжа, ерэхэ жэлэһын тарилгада зориулжа кок-сагызай үрһе үгэдэг болохо гүрим тогтоохо.

д) УБЭНЭЙ ҮРЭНЭЙ ТАЛААР

Үбэнэй үрһы адхаруулахын тулада клевер, люцерн, тимофеякэ ба житнягай үрһе суглуулгы табан үдэрнээ хэтэрүүлэнгүйгээр суглуулаха абадалы хангаха, олон жэлэй ба нэгэ жэлэй үбэнэй үрһэнэй сохилгы сабшажа ахилһан саһаа хойшо 20 үдэр тэрэ тушааха дүүргэхэ, шухала хэрэглэгдэхэ тоогой комбайн, мотоцилка ба олон жэлэй үбэнэй үрһе суглуулаха, сохижо ба үгэхэ бусад машинауды хана сар совь тааруулан бэлэдхэхэ.

Клеверэй үрһэнэй сохилгодо МК-1100 гэдэг мотоцилкыне хүсөөр хэрэглэхы, мүн тэршэлэн МТС, колхоз, совхоз ба туһалбарин ажыхынуудта байһан кле-

вер-тэрчэно машинауд ба бусад хэрэгсалууды заһабарилха ба хэрэглэхэ.

ССР Союзай Совнарком ба ВКП(б)-гай ЦБ болбол хүдөө-ажахын продуктууды бэлэдхэхэ, мүн ургасын хурялгада бэлэдхэл хэжэ, тэрэһыне үнгэргэхэ тухай эрхэм шиндхэбэринууды ажажа, хүдөө нутагуудта партиана, комсомолыко сугланууд дээрэ, колхознигуудай, совхоз ба МТС-эй хүдэмэришэй, мэргэжэлтэй ба алаба хаагшад бүгэдн суглаанууд дээрэ тус тогтоомы зүбшэн хэлсэхыне удрадха.

Х И Л Ы Н С А Н А

Итальянска арадта Рузвельт ба Черчиллин хандаһан бэшэг

ЛОНДОН, июльн 16. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэлһэ хадаа мүнөөр Алжирһаа италянска арадта дооро дурсагданы хангаара радкогдор дамжуулагдаба гэнэ:

«Америкийн Холбоото Штадуудай президент ба Великобританин премьер министрэй италянска арадта элгээһэн бэшэг.

Мүнөө ведэ Холбоото Штадуудай, Великобританин ба Канадын нэгдэлмэ хүсөөвчү генерал Эйзенгауэр ба тэрэнэй оролошо генерал Алксендерей командалта доо танай оройной территориядо аяар хоо ороод дайв байлаһыне хэжэ байна гэшэ. Энэ хадаа Муссолини ба тэрэнэй фашистска ёһо гүрмэй танай тэнлэ бөөлүжэ байһан өшхөртэр муухай үхтэлбэри дээрнээ болобо.

Муссолини болбо арадууды ба эрхэ сүлөөе дошлон шэрүүвээр хосоруулаша болохо энэ дайн сэрэтэ танин талжа оруулаха.

Муссолини хадаа Гитлер дайн байдалһыне шүвчэ гэжэ тоолоод таанари дайн сэрэг худар татажа оруулаһан байна. Агаарһаа, далай дээрлээшэ Италийн довтолго болохо аюул эхэ байһан болобошье танай фашистска зонхилгошод таанарай хүсөөвчү, танай кораблууды, танай агаарай сөөлгэй хүсөөвчүды Англия, Росси ба бүхы дэлхэе эзлэн абаха гэвэн Германията туһаламжа үлүүхын тулада аяар хоо байһан байлданда элгээһэн байгаа.

Нашистнуудай хямгадажа байгаа Германиян түсөөлө дүүргэхэдн илгажа дабадалгата гэшэ энэ сүлөө ба культура болбосоролы талгаар эртэ үрһын италянска эзлалтай таарахагүй байна.

Танай солдадууд Италийн интерсэй түлөө бэша, харин напистска Германиян түлөө байлжа байна. Төлөвөр хадаа эрхэтэг өрнгитойгөөр дайладалһан болбошье тэһыне немечүүд оройной фронт дээрэ ба Эль-Аламеһыне хүлээд Бор гэтэг хушун хүртэр Африкада болоһон бүхы тулашануудта тааралалгаһан ба харилалгаһан байна юм.

Мүнөөр немечүүдэй бүхы дэлхэйн бумбарсые эзлэхэмэй гэвэн пейдабаринь бүхы фронтнууд дээрэ хосоронхой.

Италийн дээрхи огторгойдо Холбоото Штадуудай ба Великобританин хамтаар олон самолёдууд шилжээдэг. Италийн даһайн эрбэ шадар ганьска ба союзна даһайн эрбэн эсэргүүцү айлхатар эхээр сугар аюул ерүүлжэ байла. Танай үрһэ эсэргүүцэхэ хүсөн болбо һама Германиян үлөө шадалһан, хаяа жо хангаахадн гэжэ шадан талга үлүүн байна.

Италийн аяар абарта гансахан даһарин юун байһаб гэжэ булго хэсгэй байһан нэгдэлмэ напист сэрэгүүдэй урда дилдээб гэжэ дэһэйгөөр бөө тушааха абадал бол.

Хэрбээ таанар нацистнуудай хо хүсэндэ туһа хүргэжэ байһан ёһо риньэ зөөнбээ хойшо тэжээ ба хадаа тэрэнэй урмашыне нэм үзэхэ байхат. Бидээр италянска территориядо сүмэрэн оролохо ба италянска арадтай гал гүлэмтһын даһажа зоболон ерүүлхэдэ элдэвчлэн илэ зэмшэ амахагүй. Бидээр италийн ниймэ байдалда хүргэһэн италийн үлүүрлэгдэн ба тэрэнэй хороонолыны үгы хэжэ гэжэ шиндхэбди.

Нэгдэлмэ нацистнуудай хамтаһан сөндэ нэгшье минута эсэргүүцэхэдэ, нэгшье дүһд шухала ахид хаа хадаа фашистска ба нацист удариалһадн өөһэднээ гэмтэ өлөһөлдөхө хэрэгсэлэй хэрэгсэлэй һаань зайлаха арга сар олтохо байгаа.

Бидэһэй хамат бүхы интерсэй хамат бүхы эзлалһан напистска эзлэлһэн хүртэр ба наймаһан эрхэ толоход ба таанар өөһэднэй эрхэ дошлон хосоруулаха гэшэ. Тэднэй тэднөө үгы хэгдэһэн сатһын эрхэ манлайһан Итали болбо европай арадуудай бүлэ дотор хүнлээг шүү эзлэхэ болоно.

Италийнүүд! Өөһэднээ өлөһөхө хүсөөвчү ба републкан арга аюул байха ба эб найрамтал байгуулаха сөлөгэй талаар өөһэднээ хүлээ тухай байдала эвһэн хэлэхэ үс сар тулаа. Италийнүүд Муссолини ба Гитлерэй түлөө үлэжэ хосорто али төлөвөр Итали ба болбосор байдалтай түлөө ажабуула ёһотой гэвэн адууды шилжэхэ сар тулаа.

Рузвельт, Черчилли

Сицили арал дээрэ союзнигуудай хэжэ байгаа десантна операцинууд

ЛОНДОН, июльн 19. (ТАСС). Алжирска радиогой мэдээсэлһэнэй ёшоор, 8-дахы английска армия танкова частнууд Катания хулар орожо байна. Генерал Монтгомери сэрэгүүд Джербины байгаа бүлэг аэродромууды хурелэн урмаша дэбшажа явба. Английска флот болбо Катанияһаа Мисина тээшэ ороһон эрбэ шадарай хангы сар үргэлжэ будхана.

Информацин министртын мэдээсэлэй ёшоор английска сэрэгүүд Катанияһаа урдуур урмаша дэбшажа абахадан, английска флот тэрэнбээ оройтуур байһан город ба коммунистине буулгажа байна.

Союзнигуудай сэрэгүүд Агринтенто

тэһыне эзлэб. Американска част болбо Сицилийн географическа карта угаа шухала коммунистационно болохо Эриһаа 17 миллидэ ба Эриһаа баруун урдуур дэбшажа шантаг контрактатын суларуулан ёһон бөөрөө үсгэлдэр америк частнууд урмаша даһажа үргэлһэн байгаа.

НЬЮ-Йорк, июльн 18. (ТАСС). Сошэйтэ Пресс агентствын мэдээ ёшоор Сицили арал дээрэ англи генерал майор Реннедл түрүүчлэй до-американска нэгдэлмэ сэрэгэй истраци байгуулдаа. Тэрэ и тэндхи нэгтэй хамат бүхы фашистска организацинууды тарааха юм.

Итало-германска ба союзнигуудай авиацин үнгэрһэн неделн соохи хоролто

ЛОНДОН, июльн 19. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулаһан хадаа үнгэрһэе неделн соо италянска ба германска авиаци хамат бүхы фронтнууд дээрэ 331 самолёт, союзнигууд

126 самолёт гэвэн байха юм. Дундаа даһайн оршондо байгаа дайв байлданга үгы хэт дайсанай самолётууд энэ тоо соо ө соногуй.

Союзнигуудай авиаци Римдэ довтолоо

ЛОНДОН, июльн 19. (ТАСС). Хойто Африкада байгаа союзнигуудай сэрэгүүдэй штабай мэдээсэлһэ хадаа Дундаа даһайн агаарай сэрэгэй Флоиды хүндэ бомбардировщикууд Римда ба тэрэнэй оршон тойрон байһан сэрэгэй объектуудыне бомболоһон байна. Ойын гүрэнүүдтэ угаа эхэ сэрэгэй удхашанартай байһан сортировочна станци тун эхээр бомболоһо. Дотоо хохын урда мүнөө бомболоһо байһан гэгэе уришалан һануулан ластованууд город дэвүүр тараан хангаһан байгаа. Тийхэнэ шажан мүнүгэтэ ба культурна памятникүүды гэмтэхэ ябадалда зайсаха тухай пилотнуудта ба бомбардирнуудта тусхай заабар үгтэһэн байха юм.

Рейтер агентствын мэдээсэлэй ёшоор түрүүшын бүлэг бомбардировщикууд үлгөнэй 9 час 13 минутта нийдэхэ ошоһон байна. Тийн самолёдууд италянска столица дээрэ ошомосороо бөмбө бүхэн угаа газартаа сэхэ тулахын хойноһо тун шаршаар ажаһан хаража объектууд дэвүүр түхэрлэн нийдэжэ явба. Энэ Римэй ажалгүйбарин предпринятинууд трамвайта ба сэрэгэй объектуудтай хамта угаа шангаар бомболоһон байна. Муссолини болбо тэжэ объектуудыне зориута горой хуларга оруулаһан байгаа, тэд союзнигуудай командовани Италийн элэ элэп һувшын томохон түмэрмайн центри сохитэ хэжэ сар тула гэжэ шиндхэһэн байна.

СОНГОСОН

МҮНӨӨДЭР, үдэһын 8 часта Нискуство ба литературы худалдаа элгээдэй Байшан (ДНЛ) соо Союз Украины зориулаһан литератур вестер болохо. Украинска поэт АЛЕКСАНДР НОВИЦКИЙ эгээшэ «Украинска поэди зоһол тухай» элдэхэ хэжэ өөһынээ зоһолон шын шүлэһэн уншаха байна.

Энэ вестер бурят-монгол поэду артистнууд байлсха юм. Тэ Украина тухай өөһднээгөө шүлэһэн ба украинска зоһолдо оршуу шүлэһэн уншаха.

Энэ вестер эрэхэ дуртан булһан орохо байна.

Урзохёолшоной союу «Б. М. Улан» газетин редактор

Хариуцлагата редактор Ц. ГАЛСАН

Мүнөөр кинотеатруудта «ПРОГРЕСС» Таджикстанин хүбүүн «ЭРДЭМ» Александр Пархоменко Сеануудын 4, 6, 8, 10 часта. Кассан—2 часна.

1943 ОНОЙ ЭХИН ХАХАД ЖЭЛ СОО АДУУ МАЛ ВСХЭБЭРИЛХЭ ГҮРЭНЭЙ ТҮСЭБЫЕ ДҮВРГЭЭНЭЙ ДҮНГҮҮД

Бурят-Монгол республикын 20 жэлэй һайндарлыне утгаха зуураа манай республикын колхозууд хүдөө ажээжэ шөнө шинэ амжалтанууды туйдахын түлөө социалистическэ мұрысөөһине үргөөр дэлгэрүүлһэн байгаа. 1943 оной 6 нарын дүнгүүдыне хараад Чөдөл: «Колхозуудта ба совхозуудта адуу малтай тоо толгойго олошоруулан үсхэлэ ба төдөнэй өмгө үгтэхэ дэбшүүлхэ хэмжээнүүд тухай» СССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-тэй ЦК-тэй тогтоомы бөөлүүхэ зуураа түрүү колхозууд өмө мұрысөөһине үлгээд эхэ амжалта туйлаһан байна юм.

Хэмжэһын аймагай эрэтэй эмэгтэй колхознигууд нилээд һайнаар хүдэмэригилб. Ухар малаһаа хоролты нилээд өсөөрүүлһэн, тэһыне үрһе хулаха яадалтай эрид шангаар тэмэһэн дээрнээ, тэндхи колхозууд июлийн 1 хүртэр эбэртэ боло малай тоо толгойго олошоруулаһа түсөөбө 104,5 процент, хонн ба ямаадыне 116 процент, гахай 119 процент дүүрһэн байна. Доодо Худайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз туй абалгы жээшэтэ һайнаар үнгэрлөө. Тийнхэ дээрнээ тус колхоз тугал ба хурга-шөгөдыне түжүүлхэ түсөөбө үлүү гартар дүүргэхэ аргатай боло.

Бардскаһай аймагай колхознигууд үнгэрлэхэ хахад жэл соо мүү бөшөөн хүдэмэрилжэ гараба. Төлөвөр гүрөнэй түсөөбө эбэртэ томо малай талгаар 106 процент, хонн ба ямаадай талгаар 112,8 процент, гахайн талгаар 101,4 процент дүүрһэн байна.

Эхэ малнуудай һубаһада яадалыне талгаха тулаа Солонгын аймагай Загастайн сомоной Сталинэй нэрэмжэтэ колхоз нилээд эхэ амжалтаттай. Энэ артель үнгэрлэхэ жэлдэ 244 тугал мбэһэн аад энэ жэлэй түрүүшын 6 һара соо аяар 428 тугал абад байһа.

Илгэжэ адуу малаа үсхэбэрилхэ гүрөнэй түсөөбө дүүрхын түлөө һайнаар тэмэжэ байһан хөдөн абаад

колхозууд манай республика соо бии.

Зүгөөр республика дотор үхэр мал үсхэбэрилхэ яадал хангалтагүй байһан зайдан. Энэ юун дээрнээ болобо гэхэдэ: зарим газартаряалантай органуудай хүдэмэришад ба колхозуудай хүдэмэришад 1942 ондо республикын колхозуудта мал үсхэбэрилхэ хэрэгтэ хангалтагүй муугаар хүтэлбэришд тухай СССР-эй СНК ба ВКП(б)-тэй ЦБ-тэй заабарилжа бөшмөншөөлө тоболоод хөгүй байшо. Гансац ниймэ байһан хадан, республикын колхозуудта үхэр малай үхэхэ хорохо яадал үшөө зоғсоогдорууд байла гэшэ.

Жээшэлхэдэ, Түхэнэй аймагай колхозуудта үхэр малай туй тон эхэ хоролотой байна. Төнлө түрүүшын хахад жэл соо абтан хурьдхэдэ 35 процент үхэһэн байгаа. Байа, Хорини аймагай «Родник» гэжэ колхоздо тугал ба хургаһын мүн лэ өхөшөг колхозотой. Нарай малаа ниймэ олоор үхүүлжэ байһан аад гүрэнэй түсөөбө амжалтаттай һайнаар дүүргэхэ юм гэжэ хүлэжэ байһын аргачуй, харин эрид шанга хэмжээнүүды абаха хэрэгтэй болоно.

Хөдөн олон аймагуудай газартаряалантай органуудай ба колхозуудай прарленинүүдэй зүлгөө адуу мал үсхэбэрилхэ хэрэгтэ нилгэжэ муугаар хүтэлбэрилжэ байһанһайн эсэстэ, июлийн 1-дэ республика дотор адуу мал үсхэбэрилхэ гүрөнэй түсөөбө үхэрэй талгаар 99,9 процент хонн ба ямаадаар—99,9 процент ба гахайнуудаар—106 процент дүүргэгдэһэн байгаа.

1943 оной түрүүшын хахад жэлэй дүнгүүдыне харад үзэхэдэ: манай эндэ үхэр мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсөөбө

дүүргэхэ яадал хангалтагүй байһа гэшэ. Гэхэ зуураа, хоёрдохы хахад жэл соо үхэр малай гаргаша эхэ болохо байһан хадан бүришье һанаа зорбортой байһа.

Республикын колхозууд гүрэнэе мята тушааха уялгага мүү бөшөөр дүүргэһэн. Тийнхэ яаһыне гүрэнэе мята тушааха уялгага түсөөбө дүүргэхын тулада хоёрдохы хахад жэл соо үшөө нилээд эхэ мята тушааха байһабди. Тэрэнбээ гадна үхэр малай гаргаша хэхэ үшөө нэгэ эхэ статья бии юм. Энэ жэлдэ союзна правительствотэ болбо манай республикын колхозуудта гүрөнэй фондбоо үрһэнэй таряа үчөөл ороһонд мята тушааха гүрэн айлхатэр эхэ тушааламжа үлүүһэн байгаа. Тийн мүнөө абтан үрһэнэй түлөө гүрөнэй тоосогоо хэхэ болзорын дүтэлжэ байна.

Үхэр малай гаргаша өнөөнэй хойто тэе нилээд эхэ байха болоно. Теэд туй абажа адуу малаһаа тоо толгойго үсгэлүүхэдэ тэ һад тиймэ эхэ байхатгүй, ушарын хадаа шөнө түлүүшын олоор абаһа түрүүшын хахад жэл соо үгтэрөөд байна гэшэ.

Иймэ дээрнээ манай колхозууд ба газартаряалантай органууд адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсөөбө гансахан республика дотор бүхыдэн бөшө, харин колхоз бүхэндэ дүүргэхэ яадалыне хангахын тулада хөдөн олон зорилго-нуудыне ойрын сар соо шиндхэхэ зэрэгтэй.

Илгээд байхадан, өмөөнбээ хойшо үхэр малыне үхүүлхэ хороохо ба үрһе долооһа ябадалтай тэмсэхынгээ хажуугаар, колхознигууд, хүдэмэришад ба албахагшадһаа нарийн малнуудыне контрактилха гэшэ угаа эхэ ухтаттай байхэ юм.

Хамтылжа малын үсхэжэ олон болгохо тухай колхознигуудай агуу эхэ анхарад оролдоһоо гаргаша байһанһаа юун дээрнээ харатнаб гэхэдэ: төдөн фермерүүд дээрэ оролдоһоо

һайнаар хүдэмэрилхэдөө гадна, харин өөһэднээ үсхы мэдээдэ байһан малаа тугал, хурга ба поршонконуудыне хөдн амжалтаарын үчөө туйладал. Тийн мүнөө жэлдэ газартаряалантай органуудай хүтэлбэришад колхоздо тугал ба хурга шивгэдэ контрактацилжа үчөө гэшэ угаа эхэ удхаттай байһыне колхознигуудта һайса олгуулаха ёһотой.

Мүнөө ведэ тугал, хурга шивгэдэ ба поршонконуудыне контрактацилжа гэшэ адуу малаа үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсөөбө дүүрхын түлөө тэмээдэ газартаряалантай органууд ба колхозуудай үчөө табигданы түрүүшын ээлжэһэй шухала зорилго мүн. Энээн тухай АЗО-е даалһанар, зоостхитүүд ба ветеринар хүдэмэришад бүтэжөөр эхларала табилжа тэһыне үдэр бүрлэ хүтэлбэрилхэ зэрэгтэй.

Бидэһэй зорилго хадаа үхэр малаа бөшөөр дээрэ таргалуулаха, тэһыне сахалан ба хулаан үбэлжэлтэ бэлдэхэ ёһотойбди. Үбэлжэлтэ бэлдэхэдэ намарай сарта малай түрэхэдэ хүсэд дүүрэн түхэрлэгтэй байхаар эртэнбээ һангаха табилжа хэрэгтэй. Мүнөө жэлдэ колхозууд нелондоһойдо орхоло, нилээд олон үнөөд, хонн ба гахайнууды намар түрүүлхээр хүлэжэ байна. Тийнхэбээ, үхэр малаһаа байра хашанууды нарийн һайнаар сээрлэжэ, дезинфекцилхэ ба һельбан залуаха шухала. Тийнхэбээ хожом орой болгоод яаража мөндөжэ зарим юмээ дутуугаар орхилоһын тулада мүнөө эртэнбээ хамат бүхы юмээ түхэрлэхэ бэлдэхэ шухала.

Хөдөн олон аймагуудтай зарим колхозуудай сабшалангыне муугаар уртайһан байна. Тийнхэбээ, төлөвөр үбэе тэжээлээр дутамаг байһан мэдээжэ. Энэ жэтын юмные ноужа дадалжа байһы хонн эртэнбээ элдэрүүлхэд, дутуугаа юугээр үсхэлүүлхэ байһан тухай мүнөөнөө анхараха шухала. Үбэе тоого ургайһан сабшаланга сабшажа даһынга хажуугаар нэмэжэ силос дараха ба хажан тэжээл бэлдэхэ хэрэгтэй. Энэ бүхы асууланууды һайнаар шиндхэхэ, адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсөөбө заабол дүүргэхэ аргачуй уялгачайбди.